

Bruksela, dnia 18.5.2022 r.
COM(2022) 230 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

Plan REPowerEU

{SWD(2022) 230 final}

Wprowadzenie

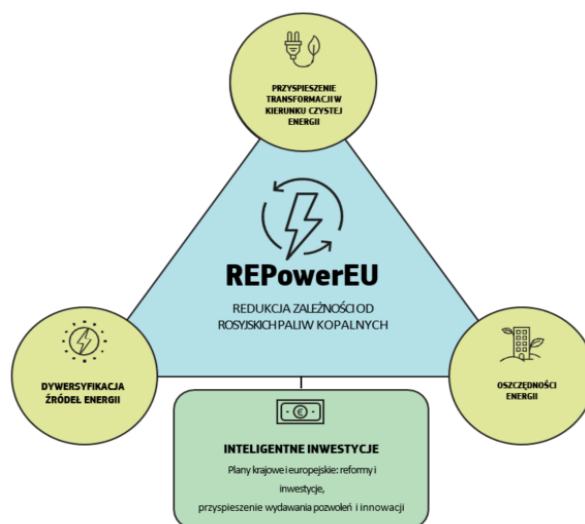
Niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji na Ukrainę poważnie zakłóciła światowy system energetyczny. Spowodowała ona trudności wynikające z wysokich cen energii i zwiększyła obawy dotyczące bezpieczeństwa energetycznego, uwidaczniając nadmierną zależność UE od przywozu gazu, ropy naftowej i węgla z Rosji. Wysokie kwoty płacone za rosyjskie paliwa kopalne pomagają Rosji kontynuować wojnę przeciwko Ukrainie.

W marcu 2022 r. przywódcy UE uzgodnili na posiedzeniu Rady Europejskiej¹, że Europa jak najszybciej zmniejszy swoją zależność od importu energii z Rosji. Opierając się na komunikacie Komisji², zwrócili się do Komisji o szybkie przedstawienie szczegółowego planu REPowerEU. Przywóz węgla i ropy naftowej ma obecnie zostać objęty systemem sankcji. Niedawne przerwy w dostawach gazu do Bułgarii i Polski wskazują na pilną potrzebę rozwiązania problemu braku niezawodności rosyjskich dostaw energii.

REPowerEU ma na celu szybkie zmniejszenie naszej zależności od rosyjskich paliw kopalnych przez przyspieszenie transformacji w kierunku czystej energii i połączenie sił, aby osiągnąć bardziej odporny system energetyczny i prawdziwą unię energetyczną.

Już w tym roku możemy znacznie zmniejszyć naszą zależność od rosyjskich paliw kopalnych i przyspieszyć transformację energetyczną. W oparciu o pakiet wniosków „Gotowi na 55” i w uzupełnieniu działań na rzecz bezpieczeństwa dostaw i magazynowania energii w niniejszym planie REPowerEU przedstawiono dodatkowy zestaw działań na rzecz³:

- oszczędności energii;
- dywersyfikacji dostaw;
- szybkiego zastąpienia paliw kopalnych dzięki przyspieszeniu transformacji Europy w kierunku czystej energii;
- inteligentnego łączenia inwestycji i reform.

¹ Konkluzje Rady Europejskiej (24 i 25 marca 2022 r.).

² Komunikat pt. „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie”, COM(2022) 108 final z 8.3.2022.

³ Pełen wykaz działań przedstawiono w załączniku 1.

Działania te łącznie zmieniają strukturalnie system energetyczny UE. Wymagają one skutecznej koordynacji europejskich środków regulacyjnych i infrastrukturalnych, a także krajowych inwestycji i reform oraz wspólnej dyplomacji energetycznej. Ponadto wymagają koordynacji działań po stronie popytu na rzecz ograniczenia zużycia energii i przekształcenia procesów przemysłowych w celu zastąpienia gazu, ropy naftowej i węgla odnawialną energią elektryczną i wodorem ze źródeł innych niż kopalne z działaniami po stronie podaży na rzecz stworzenia zdolności i ram w zakresie upowszechniania i produkcji energii odnawialnej.

Sprawiedliwość i solidarność to podstawowe zasady Europejskiego Zielonego Ładu. Nasze wspólne działanie na rzecz przyspieszenia transformacji w kierunku czystej energii zwiększa zatem potrzebę skutecznej polityki zatrudnienia, polityki w zakresie umiejętności i polityki społecznej, zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych. Zależność poszczególnych państw członkowskich od rosyjskich źródeł energii jest różna, ponieważ sytuacja energetyczna i koszyki energetyczne różnią się w zależności od kraju. W podejściu przyjętym w niniejszym planie REPowerEU odzwierciedlono te różnice i zaproponowano szereg wyważonych reakcji odpowiadających konkretnym potrzebom państw członkowskich przy jednoczesnym dążeniu do tego, aby UE jako całość osiągnęła neutralność klimatyczną do 2050 r.

REPowerEU opiera się na pełnej realizacji wniosków przedstawionych w zeszłym roku w ramach pakietu „Gotowi na 55” i nie zakłada modyfikacji ambitnego celu polegającego na osiągnięciu zmniejszenia o co najmniej 55 % emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. i osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Będzie to miało pozytywny wpływ na redukcję emisji w UE w ciągu dziesięciu lat. Szybkie zredukowanie przywozu paliw kopalnych z Rosji wpłynie jednak na ścieżkę transformacji lub na sposób osiągnięcia naszego celu klimatycznego w porównaniu z wcześniejszymi założeniami.

Plan REPowerEU nie może funkcjonować bez szybkiej realizacji wszystkich wniosków w ramach pakietu „Gotowi na 55” i wyższych celów w zakresie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej. W nowej rzeczywistości zużycie gazu w UE zmniejszy się w szybszym tempie, co ograniczy rolę gazu jako paliwa przejściowego. Aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw, odejście od rosyjskich paliw kopalnych będzie jednak wymagało również ukierunkowanych inwestycji w infrastrukturę gazową oraz bardzo ograniczonych zmian w infrastrukturze naftowej, a także inwestycji na dużą skalę w sieć elektroenergetyczną i ogólnounijną wodorową sieć szkieletową. Jednocześnie niektóre z istniejących zdolności produkcyjnych w zakresie węgla mogą być wykorzystywane dłużej niż początkowo oczekiwano, nie zapominając o energii jądrowej i krajowych zasobach gazu, które również mają znaczenie.

Społeczeństwo oczekuje, że UE i jej państwa członkowskie wywiążą się z zobowiązań podjętych w celu zmniejszenia naszej zależności od rosyjskich paliw kopalnych. 85 % ankietowanych uważa, że UE powinna jak najszybciej zmniejszyć swoją zależność od rosyjskiego gazu i rosyjskiej ropy naftowej. 84 % zgadza się, że agresja Rosji na Ukrainę sprawia, że pilniejsze staje się inwestowanie przez państwa członkowskie UE w energię odnawialną⁴.

⁴ Badanie Eurobarometr Flash 506: Reakcja UE na wojnę w Ukrainie, 5 maja 2022 r.

Chociaż niektóre państwa członkowskie zapowiedziały już, że zamierzają zaprzestać przywozu paliw kopalnych z Rosji, **żadne państwo członkowskie nie jest w stanie samodzielnie stawić czoła temu wyzwaniu**. Dzięki wspólnym ocenom potrzeb i planowaniu, wspólnym zakupom i większej koordynacji zadamy o to, by zmniejszenie naszej zależności od rosyjskich paliw kopalnych było zarówno osiągalne, jak i przystępne cenowo dla wszystkich państw członkowskich. Przepisy dotyczące energii odnawialnej i efektywności energetycznej pomogą w osiągnięciu ambitnych celów. Prawdziwie wzajemnie połączona i odporna sieć energetyczna UE zapewni bezpieczeństwo energetyczne dla wszystkich. Działania te stanowią nasz plan wzmocnienia pozycji energetycznej UE.

1. Oszczędności energii

Oszczędności są najszybszym i najtańszym sposobem zaradzenia obecnemu kryzysowi energetycznemu. Ograniczenie zużycia energii zmniejsza wysokie rachunki gospodarstw domowych i przedsiębiorstw za energię w perspektywie krótko- i długoterminowej oraz zmniejsza przywóz rosyjskich paliw kopalnych. Ograniczenie zużycia energii dzięki wyższej efektywności jest kluczowym elementem transformacji w kierunku czystej energii, który zwiększa odporność gospodarki UE i chroni jej konkurencyjność przed wysokimi cenami paliw kopalnych.

Dzięki oszczędzaniu energii nasze dostawy wystarczą na dłużej w krytycznych miesiącach, które są przed nami, a jednocześnie wprowadzane są inwestycje. W towarzyszącym niniejszemu dokumentowi komunikacie UE w sprawie oszczędności energii przedstawiono podejście dwutorowe: wzmocnienie zmian strukturalnych za pomocą średnio- i długoterminowych środków w zakresie efektywności energetycznej oraz osiągnięcie natychmiastowych oszczędności energii poprzez zmianę zachowań.

Pakiet „Gotowi na 55” zmniejszyłby nasze zużycie gazu o 30 % do 2030 r., przy czym ponad jedna trzecia takich oszczędności wynikałaby z osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej. Za pomocą zaktualizowanego modelowania ocenia się wpływ zmniejszenia zależności od rosyjskich paliw kopalnych⁵ pod względem wyższych cen energii i mniejszego zużycia gazu ziemnego. Dalsze ograniczenie zużycia energii w porównaniu z poprzednim wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej⁶ oraz wyższe cele w zakresie energii odnawialnej umożliwiłyby UE osiągnięcie w pełni celów REPowerEU, przy czym pozostałe części pakietu „Gotowi na 55” pozostałyby bez zmian.

- W związku z tym Komisja proponuje zwiększenie do 13 % wiążącego celu określonego w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej.

Ponadto Komisja wzywa Parlament i Radę do umożliwienia dodatkowych oszczędności i zwiększenia efektywności energetycznej budynków za pomocą dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków oraz do podtrzymania ambitnych założeń wniosku

⁵ Scenariusz dotyczący planu REPowerEU w dokumencie roboczym służb Komisji pt. „Implementing the REPowerEU Action Plan: [Dokument roboczy służb Komisji dotyczący realizacji planu działania REPowerEU: potrzeby inwestycyjne, przyspieszenie wykorzystania wodoru i osiągnięcie celów związanych z biometanem], towarzyszący niniejszemu komunikatowi.

⁶ COM(2021) 558 final z 14.7.2021.

Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów⁷, którego szybkie wdrożenie doprowadzi do dalszych oszczędności energii dzięki lepszej efektywności energetycznej i zasobooszczędności szerokiej gamy produktów.

W oczekiwaniu na porozumienie w sprawie środków legislacyjnych można osiągnąć natychmiastowe oszczędności energii poprzez zmianę naszego zachowania. Komisja Europejska, we współpracy z Międzynarodową Agencją Energetyczną (MAE), ogłosiła dziewięciopunktowy plan pt. „Playing my part” („Odegraj swoją rolę”) dotyczący zmniejszenia zużycia energii w UE. Na podstawie informacji przekazanych przez zainteresowane strony MAE szacuje, że tego rodzaju krótkoterminowe środki na rzecz oszczędności energii mogą doprowadzić do zmniejszenia o 5 % popytu na gaz (o około 13 mld m³) i na ropę naftową (o około 16 milion ton oleju ekwiwalentnego).

Państwa członkowskie powinny również w pełni wykorzystywać środki wspierające, takie jak obniżone stawki VAT na wysokoefektywne systemy grzewcze i izolację budynków, oraz inne środki w zakresie ustalania cen energii, które zachęcają do przestawienia się na pompy ciepła i zakupu bardziej efektywnych urządzeń. Takie środki powinny łagodzić skutki społeczne i dystrybucyjne, np. skupiać się na gospodarstwach domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, które mają trudności z opłacaniem rachunków za energię i zarządzaniem potencjalnym wpływem przyspieszonej transformacji energetycznej na rynek pracy tworzącym natychmiastowe potrzeby w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji.

Przyspieszenie wdrażania i ambitna aktualizacja **krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu** mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów REPowerEU. Krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu odgrywają główną rolę w zwiększaniu zaufania inwestorów i przewidywalności inwestycji. Stanowią one dobre ramy planowania i zachęcania do obniżenia zużycia paliw kopalnych.

- Jeszcze w tym roku Komisja zamierza opublikować wytyczne dotyczące aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu przez państwa członkowskie w 2024 r. i przedstawi sprawozdanie z postępów w realizacji planu REPowerEU, m.in. za pośrednictwem sprawozdań na temat stanu unii energetycznej i działań w dziedzinie klimatu.

Regiony i miasta odgrywają czołową rolę w opracowywaniu środków na rzecz oszczędności energii dostosowanych do ich kontekstu lokalnego. Powinny one wprowadzać programy podnoszenia świadomości i informowania oraz programy wsparcia, audyty energetyczne i plany zarządzania energią, deklorować cele w zakresie oszczędności oraz zapewniać zaangażowanie mieszkańców, np. poprzez europejską misję w zakresie neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast lub Europejską inicjatywę miejską w ramach polityki spójności.

2. Dywersyfikacja importu energii

---

⁷ COM(2022) 142 final z 30.3.2022

UE od kilku miesięcy intensywnie współpracuje z partnerami międzynarodowymi, aby zdywersyfikować dostawy⁸ i zminimalizować wzrost cen energii.

Zgodnie z mandatem udzielonym przez Radę Europejską w marcu Komisja i państwa członkowskie utworzyły **unijną platformę energetyczną na rzecz dobrowolnych wspólnych zakupów gazu, LNG i wodoru**. 5 maja Komisja i Bułgaria powołały pierwszą regionalną grupę zadaniową w ramach unijnej platformy zakupów energii, we współpracy z sąsiadami na południowym wschodzie Europy.

Unijna platforma energetyczna będzie pełnić trzy funkcje wspierające wspólne zakupy gazu:

- łączenie i strukturyzacja popytu: w ramach puli popytu zostaną zidentyfikowane i zagregowane ilości podlegające zakwestionowaniu na podstawie wygasających umów długoterminowych, a także elastyczne ilości w ramach istniejących długoterminowych umów na dostawy gazu, co może doprowadzić do powstania popytu w wys. około 30–70 mld m³ w perspektywie krótkoterminowej. Ponadto Komisja będzie zachęcać do dywersyfikacji dostaw i rozważy środki ustawodawcze w celu wprowadzenia z czasem wymogu dywersyfikacji. Łączenie popytu będzie wspierane za pomocą narzędzi elektronicznych, które sprawią, że proces ten będzie bezpieczny, zautomatyzowany i przyjazny dla użytkownika;
- zoptymalizowane i przejrzyste wykorzystanie infrastruktury do przywozu, magazynowania i przesyłu gazu maksymalizujące bezpieczeństwo dostaw i uzupełniające magazynowanie.
Wprowadzone zostaną mechanizm i narzędzie informatyczne w celu poprawy przejrzystości rezerwacji infrastruktury, tj. pozostałej dostępności, rynków wtórnych, zmiany tras i istniejących wąskich gardeł. Wymiana informacji będzie musiała odbywać się zgodnie z przepisami o ochronie konkurencji;
- działania na arenie międzynarodowej: połączone działania na arenie międzynarodowej skoncentrują się na zawarciu długoterminowych ram współpracy z zaufanymi partnerami za pośrednictwem wiążących lub niewiążących umów, które wspierają zakup gazu i wodoru oraz rozwój projektów w zakresie czystej energii, przy pełnym wykorzystaniu wspólnej siły Unii.

Kolejnym krokiem będzie rozważenie przez Komisję opracowania dobrowolnego, operacyjnego mechanizmu wspólnych zakupów, który pozwoli na negocjowanie i zawieranie umów w imieniu uczestniczących państw członkowskich w zakresie połączonego popytu na gaz i wprowadzania gazu na rynek na zasadach konkurencyjnych. Mechanizm taki mógłby przybrać formę spółki *joint venture* lub podmiotu będącego własnością przedsiębiorstwa, wykorzystując siłę rynku europejskiego. Powstała struktura podlegałaby przeglądowi pod kątem wpływu na konkurencję.

Platforma będzie również działać za pośrednictwem regionalnych grup zadaniowych, które będą określać potrzeby i dywersyfikację wariantów dostaw oraz koordynować kwestie

---

⁸ [EU-US LNG 2022 2.pdf \(europa.eu\)](#).

związane z umowami⁹. W ramach platformy powstanie specjalny kanał współpracy z państwami członkowskimi poświęcony wspólnym zakupom wodoru¹⁰.

Wiedza fachowa branży na temat światowego rynku energii będzie miała duże znaczenie dla powodzenia platformy. Grupa doradcza będzie informowała platformę o kwestiach takich jak handel LNG, finansowanie, zabezpieczenie i inne elementy w całym łańcuchu wartości. Wymiana informacji będzie musiała być zgodna z przepisami o ochronie konkurencji.

Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej unijna platforma energetyczna jest otwarta dla umawiających się stron Wspólnoty Energetycznej (Bałkany Zachodnie, Ukraina, Mołdawia, Gruzja). Platforma powinna przynieść korzyści również partnerom UE w jej bliskim sąsiedztwie, partnerom, którzy zobowiązali się do przestrzegania przepisów rynku wewnętrznego UE i wspólnego bezpieczeństwa dostaw. Platforma będzie ściśle współpracować z Sekretariatem Wspólnoty Energetycznej, aby pomóc umawiającym się stronom w jak najlepszym wykorzystaniu platformy.

Nadzwyczajna synchronizacja sieci elektroenergetycznych Ukrainy i Mołdawii z siecią europejską w połowie marca świadczy o zobowiązaniu do zapewnienia połączenia międzysystemowego sieci Ukrainy i Mołdawii z siecią energetyczną UE. Gdy tylko zostaną zakończone niezbędne usprawnienia techniczne, pozwoli to państwom członkowskim w regionie na zakup nadwyżek energii elektrycznej od Ukrainy, co zrekompensuje część ograniczonego przywozu gazu.

Oczekuje się, że dzięki pełnej realizacji planu REPowerEU, wysokim cenom, alternatywnym rozwiązaniom dla gazu (zrównoważona produkcja biometanu, odnawialny wodór), dalszemu wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii oraz środkom strukturalnym dotyczącym zapotrzebowania, takim jak efektywność energetyczna, zapotrzebowanie UE na gaz będzie zmniejszało się w szybszym tempie niż przewidziano w ramach pakietu „Gotowi na 55”. UE zapewni swoim partnerom międzynarodowym długoterminowe perspektywy wzajemnie korzystnej współpracy przez zintegrowanie rozwoju i handlu wodorem i energią odnawialną, a także współpracę w zakresie strategii redukcji emisji metanu w ramach starań na rzecz dywersyfikacji gazu, jak opisano w strategii dotyczącej zewnętrznych zobowiązań energetycznych¹¹.

Możliwości dywersyfikacji są również istotne dla państw członkowskich, które są obecnie zależne od Rosji, jeżeli chodzi o paliwo jądrowe do ich reaktorów wykorzystywanych do wytwarzania energii elektrycznej¹² albo do zastosowań innych niż energetyczne¹³. Wymaga to współpracy w obrębie UE i z partnerami międzynarodowymi w celu zapewnienia

---

⁹ 5 maja Komisja i Bułgaria powołały pierwszą regionalną grupę zadaniową w ramach unijnej platformy energetycznej, we współpracy z sąsiadami na południowym wschodzie Europy. Wkrótce zaproponowane zostaną kolejne regionalne grupy zadaniowe obejmujące Europę Środkowo-Wschodnią, Europę Północno-Zachodnią i państwa bałtyckie. W tym kontekście ważne jest, aby największe rynki energii w UE, mające dostęp do zróżnicowanej infrastruktury takiej jak terminale LNG, były aktywnymi uczestnikami działań platformy na rzecz dywersyfikacji i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw.

¹⁰ Ten specjalny kanał poświęcony zakupom wodoru umożliwi uruchomienie europejskiego globalnego instrumentu na rzecz wodoru – w oparciu o doświadczenia zdobyte przy wdrażaniu narzędzia H2Global oraz doświadczenia Agencji Dostaw Euratomu – który ma zostać ustanowiony w ramach unijnej platformy energetycznej.

¹¹ EU external energy engagement in a changing world [Zewnętrzne zobowiązania energetyczne UE w zmieniającym się świecie], JOIN(2022) 23, (18.05.2022 r.).

¹² Obecnie na terytorium pięciu państw członkowskich (Bułgarii, Czech, Finlandii, Węgier i Słowacji) funkcjonują reaktory VVER, z których wszystkie są aktualnie całkowicie zależne od paliwa dostarczanego przez rosyjskiego dostawcę.

¹³ Reaktory badawcze średniej mocy (MPRR), do których należą reaktory w Czechach, na Węgrzech i w Polsce, charakteryzują się oryginalną radziecką konstrukcją i wciąż są uzależnione od monopolistycznego rosyjskiego producenta paliwa.

alternatywnych źródeł uranu oraz stymulowania konwersji, wzbogacania i zdolności produkcji paliwa dostępnych w Europie lub u światowych partnerów UE. Oprócz dywersyfikacji dostawców zewnętrznych dalsza wewnętrzna produkcja gazu ziemnego na potrzeby państw członkowskich, jeżeli jest możliwa, może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

3. Zastąpienie paliw kopalnych i przyspieszenie transformacji Europy w kierunku czystej energii

Znaczne zwiększenie tempa i skali stosowania energii odnawialnej w sektorze wytwarzania energii elektrycznej, przemyśle, budynkach i transporcie przyspieszy stopniowe odchodzenie od rosyjskich paliw kopalnych. Z czasem spowoduje to również obniżenie cen energii elektrycznej i zmniejszenie przywozu paliw kopalnych.

Rozwój energetyki odnawialnej

- Na podstawie modelowania skutków i wykonalności¹⁴ Komisja proponuje **podwyższenie do 2030 r. celu określonego w dyrektywie w sprawie energii odnawialnej z 40 % przewidzianych we wniosku z poprzedniego roku do 45 %**. Spowodowałyby to zwiększenie całkowitych zdolności wytwarzania energii odnawialnej do 1 236 GW do 2030 r. w porównaniu z 1 067 GW do 2030 r. przewidzianymi na rok 2030 w ramach pakietu „Gotowi na 55”.
- **Fotowoltaika** jest jedną z technologii, które można najszybciej wdrożyć. Z tego względu Komisja wyznaczyła **cel REPowerEU, zgodnie z którym do 2025 r. mają zostać zainstalowane nowe panele fotowoltaiczne o mocy ponad 320 GW**, czyli ponad dwukrotnie więcej niż obecnie, a do 2030 r. – o mocy niemal 600 GW. W ramach podwyższenia poziomu ambicji w zakresie energii słonecznej, Komisja:
  - przedstawia **unijną strategię na rzecz energii słonecznej**¹⁵;
  - wprowadza **uropejską inicjatywę na rzecz instalacji paneli fotowoltaicznych na dachach** opartą na prawnie wiążącym zobowiązaniu UE dotyczącym instalacji paneli fotowoltaicznych na dachach odnoszącym się do niektórych kategorii budynków.

Energia wiatrowa, w szczególności morska energia wiatrowa, jest istotną możliwością na przyszłość: zasoby są trwałe, liczne, a akceptacja społeczna wyższa. Europa jest światowym liderem w dziedzinie morskiej energii wiatrowej. Aby jeszcze bardziej zwiększyć konkurencyjność unijnego sektora energii **wiatrowej** na świecie i osiągnąć ambicję REPowerEU poprzez szybkie wdrażanie technologii energii wiatrowej, należy wzmocnić łańcuchy dostaw i znacząco przyspieszyć wydawanie pozwoleń.

Unia Europejska powinna dążyć do podwojenia obecnego tempa wdrażania indywidualnych **pomp ciepła**, co w ciągu najbliższych 5 lat przyniesie łączną liczbę 10 mln sztuk. Państwa

¹⁴ Commission Staff Working Document Implementing the REPowerEU Action Plan: Investment needs, Hydrogen Accelerator and Achieving the Bio-methane Targets [Dokument roboczy służb Komisji dotyczący realizacji planu działania REPowerEU: potrzeby inwestycyjne, przyspieszenie wykorzystania wodoru i cele związane z biometanem], towarzyszący niniejszemu komunikatowi.

¹⁵ Unijna strategia na rzecz energii słonecznej, COM(2022) 221, (18.05.2022 r.).

członkowskie mogą przyspieszyć wdrażanie i integrację pomp ciepła, energii geotermalnej i energii słonecznej termicznej na dużą skalę w opłacalny sposób poprzez:

- rozwój i modernizację systemów ciepłowniczych, które mogą zastąpić paliwa kopalne stosowane do ogrzewania indywidualnego;
- czyste ogrzewanie komunalne, w szczególności na gęsto zaludnionych obszarach i w miastach;
- wykorzystywanie ciepła przemysłowego, gdy tylko jest ono dostępne.

Aby wzmocnić łańcuchy dostaw technologii związanych z energią słoneczną, wiatrową i pompami ciepła oraz zwiększyć ich zrównoważony charakter, Komisja zamierza:

- udoskonalić ramy regulacyjne i zapewnić zrównoważony charakter cyklu życia, przedstawiając w pierwszym kwartale 2023 r. wymogi dotyczące ekoprojektu i etykietowania energetycznego w odniesieniu do instalacji fotowoltaicznych oraz zmieniając obowiązujące wymogi dotyczące pomp ciepła;
- wspierać starania państw członkowskich na rzecz połączenia ich zasobów publicznych w ramach potencjalnych ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projektów IPCEI), koncentrujących się na przełomowych technologiach i innowacjach w łańcuchach wartości energii słonecznej i wiatrowej oraz pomp ciepła.

Z myślą o propagowaniu rozwoju zdolności magazynowania energii elektrycznej Komisja proponuje uznanie magazynów energii za leżące w nadrzędnym interesie publicznym i ułatwienie wydawania pozwoleń na ich wdrażanie.

Przyspieszenie wykorzystania wodoru

Odnawialny wodór będzie miał zasadnicze znaczenie dla zastąpienia gazu ziemnego, węgla i ropy naftowej w gałęziach przemysłu i w transporcie, w których trudno obniżyć emisyjność. REPowerEU określa cel na poziomie 10 mln ton wewnętrznej produkcji wodoru odnawialnego i 10 mln ton przywozu wodoru odnawialnego do 2030 r. Komisja:

- wzywa Parlament Europejski i Radę do dostosowania celów cząstkowych w zakresie paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego na mocy dyrektywy w sprawie energii odnawialnej w przemyśle i transporcie do ambicji REPowerEU (75 % w przemyśle i 5 % w transporcie)¹⁶ oraz do szybkiego zakończenia zmiany pakietu dotyczącego rynku wodoru i gazu;
- dokona dopłat uzupełniających do inwestycji w ramach programu „Horyzont Europa” w odniesieniu do Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Wodoru (200 mln EUR) w celu podwojenia liczby dolin wodorowych;
- publikuje w celu uzyskania informacji zwrotnych od społeczeństwa **dwa akty delegowane dotyczące definicji i produkcji wodoru odnawialnego;**

---

¹⁶ Commission Staff Working Document Implementing the REPowerEU Action Plan: Investment needs, Hydrogen Accelerator and Achieving the Bio-methane Targets [Dokument roboczy służb Komisji dotyczący realizacji planu działania REPowerEU: potrzeby inwestycyjne, przyspieszenie wykorzystania wodoru i osiągnięcie celów związanych z biometanem], towarzyszący niniejszemu komunikatowi.

- zamierza zakończyć przed latem ocenę pierwszych ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania dotyczących wodoru;
- wzywa przemysł do **przyspieszenia prac nad brakującymi normami w zakresie wodoru**, w szczególności w odniesieniu do produkcji wodoru, infrastruktury wodorowej i urządzeń końcowego zastosowania wodoru;
- w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, począwszy od 2025 r., będzie regularnie przedstawiać sprawozdania na temat wprowadzenia wodoru oraz wykorzystywania odnawialnego wodoru w urządzeniach, z których emisje trudno zredukować, stosowanych w przemyśle i transporcie.

Należy przyspieszyć starania na rzecz wdrożenia **infrastruktury wodorowej** do produkcji, przywozu i transportu 20 mln ton wodoru do 2030 r. Transgraniczna infrastruktura wodorowa wciąż jest na początkowym etapie rozwoju, ale podstawy do planowania i rozwoju zostały już ustanowione dzięki włączeniu infrastruktury wodorowej do zmodernizowanych transeuropejskich sieci energetycznych. Szacuje się, że potrzeby inwestycyjne, jeżeli chodzi o główne kategorie infrastruktury wodorowej, wynoszą ogółem od 28 do 38 mld EUR w przypadku wewnętrznych rurociągów UE oraz od 6 do 11 mld w przypadku magazynowania.

Aby ułatwić **przywóz do 10 mln ton wodoru odnawialnego**, Komisja będzie wspierać rozwój trzech głównych korytarzy przywozu wodoru przez Morze Śródziemne, obszar Morza Północnego i – gdy tylko warunki na to pozwolą – z Ukrainą. Partnerstwa na rzecz zielonego wodoru usprawnią przywóz zielonego wodoru, jednocześnie wspierając obniżenie emisyjności w krajach partnerskich. Inne formy wodoru ze źródeł innych niż kopalne, w szczególności wodór uzyskany z wykorzystaniem energii jądrowej, również odgrywają rolę w zastępowaniu gazu ziemnego (zob. mapa).

Aby pomóc w osiągnięciu tych celów, Komisja zamierza:

- nakreślić do marca 2023 r. wstępne potrzeby w zakresie infrastruktury wodorowej, na podstawie rozporządzenia TEN-E, w procesie, w którym uczestniczyć będą państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne, ACER, ENTSO gazu, promotorzy projektów i inne zainteresowane strony;
- uruchomić finansowanie unijne w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, polityki spójności i RRF;
- ustanowić specjalny obszar zadaniowy ds. wspólnych zakupów wodoru odnawialnego w ramach unijnej platformy energetycznej.

Zwiększenie skali biometanu

Zwiększenie zrównoważonej produkcji **biometanu** do 35 mld m³ do 2030 r. jest opłacalnym sposobem na realizację naszej ambitnego planu polegającego na zmniejszeniu przywozu gazu ziemnego z Rosji. Szacuje się, że potrzeby inwestycyjne na zwiększenie zdolności produkcji biogazu w UE i propagowanie jego konwersji na biometan wyniosą w tym okresie 37 mld EUR.

Jak określono w planie działania dotyczącym biometanu przedstawionym w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji, Komisja proponuje usunąć główne bariery utrudniające

zwiększenie zrównoważonej produkcji i zrównoważonego wykorzystania biometanu oraz ułatwienie jego włączenia do wewnętrznego rynku gazu w UE poprzez:

- ustanowienie przemysłowego partnerstwa biogazu i biometanu w celu stymulowania łańcucha wartości gazów odnawialnych;
- wprowadzenie dodatkowych środków zachęcających producentów biogazu do tworzenia wspólnot energetycznych;
- zapewnienie zachęt do uzdatniania biogazu w celu uzyskania biometanu;
- propagowanie dostosowania istniejącej i wdrożenia nowej infrastruktury do transportu większej ilości biometanu przez sieć gazową UE;
- zniwelowanie luk w dziedzinie działania badań naukowych, rozwoju i innowacji;
- ułatwienie dostępu do finansowania oraz uruchomienie finansowania unijnego w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, polityki spójności, RRF i wspólnej polityki rolnej.

Należy skoncentrować się na zrównoważonej produkcji zapewniającej wytwarzanie biometanu z odpadów organicznych oraz pozostałości leśnych i rolniczych, aby uniknąć wywierania wpływu na użytkowanie gruntów i bezpieczeństwo żywnościowe.

Bioenergia stanowi 60 % energii odnawialnej w UE. Jest to wewnętrznie dostępne i stabilne źródło energii, ale zasadnicze znaczenie ma zrównoważony środowiskowo wybór dostawców. Aktualne szacunki wskazują na umiarkowany, ale stały wzrost wykorzystania biomasy do 2030 r. Priorytetowe traktowanie wykorzystania odpadów biomasy niepoddawanych recyklingowi oraz pozostałości rolniczych i leśnych zapewni zrównoważoną produkcję energii, która może przyczynić się do osiągnięcia celów REPowerEU.

Zmniejszanie zużycia paliw kopalnych w sektorach przemysłu i transportu, z których emisje trudno zredukować

Zastąpienie węgla, ropy naftowej i gazu ziemnego w procesach przemysłowych nie tylko ograniczy emisję dwutlenku węgla, ale także zwiększy konkurencyjność przemysłu poprzez ochronę produkcji przemysłowej przed niestabilnością rynków paliw kopalnych oraz wzmocni międzynarodowe przywództwo technologiczne.

Efektywność energetyczna, zastępowanie paliw, elektryfikacja oraz zwiększenie wprowadzania odnawialnego wodoru, biogazu i biometanu do przemysłu mogłyby przyczynić się do zaoszczędzenia do 35 mld m³ gazu ziemnego do 2030 r. oprócz tego, co przewiduje się we wnioskach w ramach pakietu „Gotowi na 55”. Produkcja minerałów niemetalicznych, cementu, szkła i ceramiki, produkcja chemikaliów i rafinerie dają największe możliwości zmniejszenia zapotrzebowania na gaz kopalny – niemal 22 mld m³.

Istnieje również duży potencjał elektryfikacji przemysłu. Stosowane obecnie technologie już umożliwiają przedsiębiorstwom przemysłowym ograniczenie zależności od paliw kopalnych. Możliwości przyjęcia technologii elektrycznej nadal będą się zwiększać w miarę doskonalenia technologii i wdrażania odnawialnych źródeł energii.

Aby wesprzeć wprowadzanie wodoru i elektryfikację w sektorach przemysłowych, Komisja:

- wdroży kontrakty na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla oraz specjalne segmenty REPowerEU w ramach funduszu innowacyjnego, aby pomóc w pełnym

przetworzeniu dotychczasowej produkcji wodoru w procesach przemysłowych z gazu ziemnego na odnawialne źródła energii oraz w przejściu na procesy produkcji oparte na wodorze w nowych sektorach przemysłowych, takich jak produkcja stali¹⁷;

- publikuje wytyczne dla państw członkowskich dotyczące energii odnawialnej i umów zakupu energii elektrycznej¹⁸;
- opracuje, we współpracy z EBI, instrument doradztwa technicznego w ramach Centrum Doradztwa InvestEU z myślą o wspieraniu projektów dotyczących energii odnawialnej finansowanych z umów zakupu energii elektrycznej. Aby odblokować inwestycje przemysłowe, Komisja podwoi jesienią środki dostępne z funduszu innowacyjnego na potrzeby zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę w 2022 r. do około 3 mld EUR. Specjalny segment REPowerEU będzie wspierał 1) innowacyjną elektryfikację i zastosowania wodoru w przemyśle, 2) innowacyjną produkcję czystych technologii (takich jak elektrolizery i ogniwa paliwowe, innowacyjne urządzenia wykorzystujące energię odnawialną, magazynowanie energii lub pompy ciepła do zastosowań przemysłowych) oraz 3) średniej wielkości projekty pilotażowe dotyczące zatwierdzania, badania i optymalizacji wysoce innowacyjnych rozwiązań.

W transporcie elektryfikację można połączyć z wykorzystaniem wodoru ze źródeł innych niż kopalne i zastąpić nim paliwa kopalne. Aby zwiększyć oszczędność energii i efektywność energetyczną w sektorze transportu oraz przyspieszyć przejście na pojazdy bezemisyjne, Komisja:

- rozważy inicjatywę ustawodawczą służącą zwiększeniu udziału pojazdów bezemisyjnych w publicznych i firmowych flotach samochodowych powyżej określonej wielkości;
- wzywa współprawodawców do szybkiego przyjęcia oczekujących na przyjęcie wniosków w sprawie paliw alternatywnych i innych dokumentów związanych z transportem wspierających ekologiczną mobilność;
- przyjmie w 2023 r. pakiet legislacyjny dotyczący zazieleniania transportu towarowego.

Realizacja REPowerEU – dzięki wykwalifikowanym osobom, surowcom i kompletnym ramom regulacyjnym

Osiągnięcie celów REPowerEU będzie wymagało zdywersyfikowania dostaw urządzeń wykorzystujących energię odnawialną oraz surowców krytycznych, zmniejszenia zależności sektorowych, przezwyciężenia wąskich gardeł w łańcuchu dostaw oraz zwiększenia unijnych zdolności produkcyjnych w zakresie czystych technologii energetycznych. Chociaż UE jest światowym liderem w dziedzinie technologii związanych z elektrolizerami, energią wiatrową

---

¹⁷ Na podstawie REPowerEU Komisja przewiduje, że do 2030 r. w około 30 % pierwotnej produkcji stali w UE emisyjność zostanie obniżona dzięki wodorowi odnawialnemu [co wymaga 1,4 mln ton wodoru odnawialnego i inwestycji w wysokości [18–20] mld EUR w celu zastąpienia wielkich pieców procesami wykorzystującymi bezpośrednio zredukowane żelazo zasilanymi wodorem odnawialnym].

¹⁸ Zalecenie Komisji w sprawie przyspieszenia procedur wydawania pozwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej oraz ułatwienia zawierania umów zakupu energii elektrycznej, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, (18.05.2022 r.).

i pompami ciepła, to w ostatnich latach na unijnym rynku paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła odnotowano wzrost przywozu z Azji.

Jeżeli chodzi o pompy ciepła, podwojeniu tempa ich wdrażania powinien towarzyszyć szybki wzrost produkcji niezbędnych urządzeń, w tym, w stosownych przypadkach, ułatwiony dostęp do finansowania.

Oprócz zapewnieniu dywersyfikacji dostawców priorytetowe znaczenie należy nadać wzmocnieniu modeli gospodarki o obiegu zamkniętym. W celu zmniejszenia zużycia materiałów, zwiększenia zdolności do recyklingu urządzeń wykorzystujących energię odnawialną oraz zastąpienia surowców krytycznych zostanie udzielone wsparcie na badania naukowe i innowacje, w tym w ramach programu „Horyzont Europa”.

Aby zwiększyć wkład przemysłu w REPowerEU i wzmocnić jego konkurencyjność, Komisja:

- ustanowi **sojusz przemysłowy UE na rzecz energii słonecznej**;
- będzie współpracować z przemysłem w celu zwiększenia skali zdolności produkcyjnych w zakresie elektrolizerów, jak określono w deklaracji dotyczącej elektrolizerów¹⁹;
- zintensyfikuje prace nad dostawami surowców krytycznych i przygotowuje wniosek ustawodawczy. Komisja przyspieszy realizację bieżących polityk i działań UE (np. wdrażanie i negocjowanie umów o wolnym handlu, współpraca z partnerami o podobnych poglądach itp.) oraz wzmocni zdolności UE w zakresie monitorowania i pomoże zapewnić dostawy różnych surowców krytycznych. Inicjatywa ta będzie miała na celu wzmocnienie europejskiego łańcucha wartości dzięki identyfikacji surowców mineralnych i projektów dotyczących surowców krytycznych, leżących w strategicznym interesie Europy, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska, w tym projektów propagujących gospodarkę o obiegu zamkniętym i efektywne gospodarowanie zasobami.

Przyspieszenie i nasilenie wdrażania odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej zależy od wykwalifikowanej siły roboczej i solidnych łańcuchów dostaw, które pozwolą zaspokoić większe zapotrzebowanie na czyste technologie i wprowadzić je w sektorze budowlanym. Transformacja w kierunku czystej energii stwarza wiele możliwości na rynku pracy i pomaga zapewnić miejsca pracy wymagające przekwalifikowania w sektorach przechodzących transformację.

Aby rozwiązać problem niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, Komisja:

- zachęca zainteresowane strony zajmujące się produkcją energii odnawialnej (słonecznej, wiatrowej, geotermalnej, z biomasy, pomp ciepła itp.) oraz organy wydające pozwolenia do ustanowienia **partnerstwa na rzecz umiejętności na dużą skalę** w ramach paktu na rzecz umiejętności²⁰;

---

¹⁹ [Electrolyser Summit Joint Declaration \[Wspólna deklaracja podpisana podczas szczytu w sprawie elektrolizerów\]](#). Producenci elektrolizerów w Europie zobowiązali się do dziesięciokrotnego zwiększenia do 2025 r. zdolności produkcyjnych w zakresie elektrolizerów do 17,5 GW.

²⁰ Pakt na rzecz umiejętności wspiera partnerstwa na rzecz umiejętności na dużą skalę w różnych ekosystemach przemysłowych, w tym w energochłonnych gałęziach przemysłu, sektorze budownictwa i energii odnawialnej. W ramach paktu gromadzone są i stymulowane zobowiązania poszczególnych przedsiębiorstw, organizatorów szkoleń i partnerów

- będzie wspierać zdobywanie umiejętności za pośrednictwem programu ERASMUS + oraz Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru, rozpoczynając duży projekt mający na celu rozwój umiejętności związanych z gospodarką wodorową.

Przyspieszenie wydawania pozwoleń i innowacji

Długotrwałe i skomplikowane procesy wydawania pozwoleń są główną przeszkodą w rozpoczęciu rewolucji w obszarze odnawialnych źródeł energii oraz dla konkurencyjności sektora energii odnawialnej. Uzyskanie pozwolenia może zająć do 9 lat w przypadku projektów z zakresu energii wiatrowej i do 4,5 roku w przypadku projektów dotyczących naziemnych instalacji fotowoltaicznych. Różnice w czasie wydawania pozwoleń między państwami członkowskimi wskazują, że krajowe przepisy i możliwości administracyjne komplikują i spowalniają wydawanie pozwoleń.

- Aby pomóc państwom członkowskim wykorzystać wszystkie możliwości przyspieszenia istniejące dzięki ramom legislacyjnym, **Komisja przedstawia zalecenie w sprawie wydawania pozwoleń²¹.**

Zaproponowano w nim środki usprawniające procedury na poziomie krajowym, wyjaśniono niejasności w stosowaniu przepisów UE oraz określono dobre praktyki w państwach członkowskich. Zalecono w nim stosowanie podejścia partycypacyjnego polegającego na angażowaniu organów lokalnych i regionalnych oraz zapewnienie organom niezbędnych zasobów, tak aby ułatwić terminową realizację inwestycji dostosowanych do potrzeb lokalnych.

- Aby rozpocząć wdrażanie zalecenia, Komisja zorganizuje spotkanie **ekspertów ds. energii odnawialnej z ekspertami ds. oceny oddziaływania na środowisko z państw członkowskich, które odbędzie się 13 czerwca.**

Szczyty wysokiego szczebla organizowane przez państwa członkowskie, takie jak szczyt państw regionu Morza Północnego w Danii, wzmocnią argumenty przemawiające za inwestycjami w transgraniczne farmy wiatrowe i projekty związane z odnawialnymi źródłami energii.

Państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności wdrożyć związane z pozwoleniami **zalecenia dla poszczególnych krajów** w ramach europejskiego semestru oraz przyjęte już plany odbudowy i zwiększania odporności. Równie pilna jest pełna i szybka transpozycja dyrektywy w sprawie energii odnawialnej²² przez wszystkie państwa członkowskie z myślą o uproszczeniu procedur wydawania pozwoleń.

- Aby wesprzeć przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej i związanej z nimi infrastruktury, Komisja **zmienia swój wniosek**

---

społecznych do podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania osób w wieku produkcyjnym, np. dotyczące rozwoju wykwalifikowanych specjalistów i przekwalifikowania monterów kotłów gazowych w zakresie nowych technologii, takich jak pompy ciepła, panele fotowoltaiczne itp.

²¹ Zalecenie Komisji w sprawie przyspieszenia procedur wydawania pozwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej oraz ułatwienia zawierania umów zakupu energii elektrycznej, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, (18.05.2022 r.).

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona).

dotyczący dyrektywy w sprawie energii odnawialnej²³ i zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zapewnienie szybkiego porozumienia w ramach pakietu „Gotowi na 55”.

Za pomocą zmienionego wniosku wdraża się zasadę **uznania energii odnawialnej za nadrzędny interes publiczny**, wprowadza się wyznaczenie „obszarów docelowych”²⁴ oraz inne sposoby skrócenia i uproszczenia procesu wydawania pozwoleń przy jednoczesnym zminimalizowaniu potencjalnego ryzyka i negatywnego wpływu na środowisko. Przewidziano w nim także możliwość tworzenia **piaskownic regulacyjnych** w celu wspierania innowacji w sektorze.

Ponadto Komisja wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia transpozycji dyrektywy w sprawie energii elektrycznej, aby skutecznie umożliwić konsumentom udział w rynkach energii (indywidualnie lub za pośrednictwem wspólnot energetycznych lub zbiorowych systemów konsumpcji własnej) w celu produkcji, konsumpcji własnej, sprzedaży lub udostępniania energii odnawialnej.

4. Inteligentne inwestycje

Z analizy Komisji wynika, że REPowerEU wiąże się z dodatkowymi inwestycjami w wysokości 210 mld EUR od chwili obecnej do 2027 r. oprócz tego, co jest potrzebne do osiągnięcia celów wyznaczonych we wnioskach w ramach pakietu „Gotowi na 55”. Takie inwestycje są opłacalne. Realizacja pakietu „Gotowi na 55” i planu REPowerEU pozwoli zaoszczędzić **UE 80 mld EUR w wydatkach na przywóz gazu, 12 mld EUR w wydatkach na przywóz ropy naftowej i 1,7 mld EUR w wydatkach na przywóz węgla** rocznie do 2030 r.

W czasie transformacji szybkie uniezależnienie się od przywozu energii z Rosji może doprowadzić do wyższych i bardziej niestabilnych cen energii. Aby zapewnić sprawiedliwą transformację dla wszystkich, niezbędne są ukierunkowane środki mające na celu zminimalizowanie niestabilności, utrzymanie cen pod kontrolą i ochronę osób doświadczających ubóstwa (energetycznego) lub nim zagrożonych²⁵. Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do przyjęcia jej wniosku w sprawie Społecznego Funduszu Klimatycznego z myślą o udzieleniu wsparcia podczas transformacji gospodarstwom domowym i małym przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji.

4.1. Europejskie potrzeby w zakresie połączeń międzysystemowych i infrastruktury

Plan REPowerEU powoduje **znaczną zmianę w systemie energetycznym pod względem ilości i kierunków przepływów energii**. Jest to czas na realizację wielu długo oczekujących projektów, ze szczególnym uwzględnieniem połączeń transgranicznych, w celu utworzenia zintegrowanego rynku energii, który zabezpieczy dostawę w duchu solidarności.

²³ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych, COM(2022) 222, (18.05.2022 r.).

²⁴ „Obszar docelowy odnawialnych źródeł energii” oznacza konkretne miejsce, na lądzie lub na morzu, które zostało wyznaczone przez państwo członkowskie jako szczególnie odpowiednie do instalacji obiektów do produkcji energii ze źródeł odnawialnych innych niż obiekty energetycznego spalania biomasy.

²⁵ Zob. na przykład wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej (COM(2021) 801 final).

Ramy **transeuropejskich sieci energetycznych (TEN-E)** przyczyniły się do stworzenia bardziej odpornej europejskiej bazy infrastruktury gazowej, która umożliwi bardziej zdywersyfikowane dostawy. Po wdrożeniu bieżących projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (PWZ) wszystkie państwa członkowskie i państwa sąsiadujące będą miały dostęp do co najmniej trzech źródeł gazu lub do globalnego rynku skroplonego gazu ziemnego (LNG). W samym 2022 r. zostały lub zostaną oddane do użytku gazowe PWZ o łącznej dodatkowej zdolności przesyłu gazu w wysokości 20 mld m³ rocznie²⁶. W ostatnim czasie zakończono lub rozpoczęto realizację szeregu znaczących projektów współfinansowanych przez UE, takich jak gazowe połączenie międzysystemowe Polska-Litwa (GIPL)²⁷ o istotnym znaczeniu dla regionu Morza Bałtyckiego oraz nowy terminal skroplonego gazu ziemnego w północnej Grecji, dzięki któremu Europa i Bałkany staną się mniej zależne od dostaw z Rosji²⁸.

Przedstawione tutaj mapy i wykazy projektów są wynikiem analizy przeprowadzonej przez grupy regionalne dotyczącej dodatkowych potrzeb ściśle związanych z REPowerEU. Uzupełniają one istniejący wykaz projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, z których niektóre, takie jak iberyjskie połączenia międzysystemowe i połączenia dla wyspiarskich państw członkowskich, są przygotowywane od wielu lat. Należy teraz przyspieszyć realizację tych projektów, aby uzupełnić infrastrukturę europejską. Projekty gazowe, które zostaną uwzględnione w rozdziałach planów odbudowy i zwiększania odporności dotyczących REPowerEU, powinny opierać się na analizie potrzeb przedstawionych na poniższych mapach.

Z regionalnej oceny potrzeb w zakresie dodatkowej infrastruktury gazowej dotyczącej REPowerEU wynika, że pełne, równoważne zrekompensowanie przywozu gazu z Rosji będzie możliwe dzięki połączeniu redukcji popytu, zwiększenia unijnej produkcji biogazu/biometanu i wodoru oraz ograniczonej rozbudowy infrastruktury gazowej. Najważniejsze jest zaspokojenie popytu w Europie Środkowej i Wschodniej²⁹ oraz w północnej części Niemiec³⁰, a także wzmocnienie południowego korytarza gazowego. Ta ograniczona dodatkowa infrastruktura, opisana w załączniku 3, powinna zaspokoić potrzeby w nadchodzącym dziesięcioleciu, nie prowadząc jednak do uzależnienia od paliw kopalnych i powstania aktywów osieroconych, które hamowałyby długoterminową transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

---

²⁶ W samym 2022 r. zostały lub zostaną oddane do użytku PWZ o łącznej dodatkowej zdolności przesyłu gazu w wysokości 20 mld m³ rocznie, np. gazowe połączenie międzysystemowe między Polską a Litwą (gazociąg GIPL), połączenie międzysystemowe Polska-Słowacja, Gazociąg Bałtycki między Polską a Danią, gazociąg Grecja-Bułgaria (IGB). Terminale LNG na Cyprze (2 mld m³ rocznie) i w greckim Aleksandropolis (5 mld m³ rocznie) mają zostać oddane do użytku w 2023 r. Ponadto w najbliższych latach spodziewane jest ukończenie kilku gazowych PWZ, w tym kilku projektów związanych z magazynowaniem w Europie Południowo-Wschodniej (Grecja, Rumunia, Bułgaria), a także terminalu LNG w Gdańsku (co najmniej 6 mld m³ rocznie). Co więcej, wsparcie rozbudowy południowego korytarza gazowego do 20 mld m³ rocznie odegra istotną rolę w zabezpieczeniu dostaw gazu do Europy Południowo-Wschodniej (na początku do Grecji i Włoch) oraz do Bałkanów Zachodnich.

²⁷ Uruchomione 5 maja połączenie GIPL jest ważnym projektem UE realizowanym w ramach planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (BEMIP). Gazociąg o długości 508 km połączył Estonię, Finlandię, Łotwę i Litwę z rynkiem gazu w UE. Z około 500 mln EUR wydanych na ten projekt UE przekazała około 300 mln EUR.

²⁸ Instalacja LNG w Aleksandropolis (pływająca jednostka magazynowa i regazyfikacji) ma zostać ukończona pod koniec 2023 r. i będzie miała pojemność 153 500 metrów sześciennych, a jej roczna potencjalna wielkość przerobu wyniesie 5,5 mld m³; budżet wynosi około 364 mln EUR, z czego 167 mln EUR pochodzi z polityki spójności na lata 2014–2020.

²⁹ Duże znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw w Europie Środkowej i Wschodniej mają dwa korytarze gazowe: korytarz transbałkański (Turcja-Bułgaria-Rumunia) oraz korytarz wertykalny (połączenie międzysystemowe Grecja-Bułgaria, połączenie międzysystemowe Rumunia-Bułgaria oraz BRUA), które ułatwią dostawy gazu z państw trzecich w regionie.

³⁰ Zob. projekty indykatywne przedstawione w załączniku 3.

Istotnym elementem bezpieczeństwa dostaw jest magazynowanie. Należy udzielić odpowiedniego wsparcia, w tym finansowego, na rzecz tych projektów, które mają na celu zwiększenie zdolności magazynowych i zdolności poboru gazu, aby zwiększyć poziom gotowości i możliwości reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw gazu. **Aby móc importować wystarczającą ilość LNG i gazu rurociągowego od innych dostawców, konieczne będą inwestycje szacowane na 10 mld EUR do 2030 r.** w celu zapewnienia wystarczającej infrastruktury gazowej, w tym terminali importowych LNG, gazociągów, łączącej nie w pełni wykorzystywane terminale importowe LNG z siecią unijną oraz zdolności w zakresie przepływu zwrotnego. Dodatkowe inwestycje mające na celu połączenie terminali importowych LNG położonych na Półwyspie Iberyjskim z unijną siecią za pomocą infrastruktury przystosowanej do przesyłania wodoru mogą dodatkowo zwiększyć dywersyfikację dostaw gazu na rynku wewnętrznym i pomóc w wykorzystaniu długoterminowego potencjału wodoru ze źródeł odnawialnych. Ponadto dzięki bardzo niewielkim inwestycjom będzie można zapewnić bezpieczeństwo dostaw w państwach członkowskich, które są niemal całkowicie uzależnione od dostaw ropy dostarczanej rurociągami z Rosji.

Zależność od rosyjskich paliw kopalnych obejmuje również ropę naftową i produkty naftowe. O ile w większości przypadków źródła dostaw ropy można skutecznie i szybko zmienić na rynku światowym, niektóre państwa członkowskie są bardziej uzależnione od rosyjskiej ropy dostarczanej rurociągami. Wstrzymanie dostaw rurociągiem „Przyjaźń”, którym ropa naftowa dociera do Europy bezpośrednio z centralnej Rosji, zwiększy presję na alternatywne drogi dostaw, a mianowicie porty (takie jak Gdańsk, Rostock, Triest czy Omisalj) oraz na alternatywną infrastrukturę rurociągową, która obsługuje te same regiony i która obecnie nie jest przygotowana do obsługi takich dodatkowych ilości.

W tym kontekście zapewnienie bezpieczeństwa dostaw ropy naftowej wymaga bardzo ograniczonych i ukierunkowanych inwestycji. Kluczowe znaczenie dla zapewnienia najbardziej dotkniętym państwom członkowskim realnych alternatyw mają projekty wykorzystujące istniejącą infrastrukturę i zwiększające jej przepustowość, a także eliminujące istniejące wąskie gardła (w szczególności w przypadku ropociągów Transalpine (TAL), Adria i SPSE). Przygotowaniu alternatywnych dróg dostaw muszą również towarzyszyć ukierunkowane inwestycje w rekonfigurację i modernizację rafinerii produktów naftowych, ponieważ zastąpienie ropy Urals alternatywnymi gatunkami ropy wiąże się ze zmianami technologicznymi. Oczekuje się, że łączne potrzeby inwestycyjne dotyczące **zapewnienia bezpieczeństwa dostaw ropy wyniosą do 1,5–2 mld EUR.**

Do 2030 r. konieczne są **dotkliwe inwestycje w sieć elektroenergetyczną o wartości 29 mld EUR**, aby dostosować ją do zwiększonego zużycia i zwiększonej produkcji energii elektrycznej. Wszystkie istotne projekty uwzględniono już na 5. liście PWZ³¹. Przyspieszona realizacja elektroenergetycznych PWZ ma kluczowe znaczenie dla powstania systemu wzajemnie połączonego o coraz większym udziale odnawialnych źródeł energii. Obecne wysokie ceny energii elektrycznej na Półwyspie Iberyjskim podkreślają znaczenie ulepszania transgranicznych elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych jako opłacalnej

---

³¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/fifth_pci_list_19_november_2021_annex.pdf

metody zapewnienia bezpiecznych i niedrogich dostaw energii elektrycznej. Komisja będzie w ramach grupy wysokiego szczebla ds. Europy Południowo-Zachodniej nadal zachęcać władze hiszpańskie i francuskie do przyspieszenia realizacji trzech istniejących projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, mających na celu zwiększenie przepustowości połączeń międzysystemowych między Półwyspem Iberyjskim a Francją, i wspierać te państwa w tym zakresie. UE podjęła już działania na rzecz synchronizacji sieci elektrycznych państw bałtyckich z europejską siecią kontynentalną. Po jej zakończeniu i nie później niż w 2025 r. bezpieczeństwa energetycznego regionu nie będzie można naruszyć, ani wykorzystując handel energią elektryczną, ani funkcjonowanie systemu.

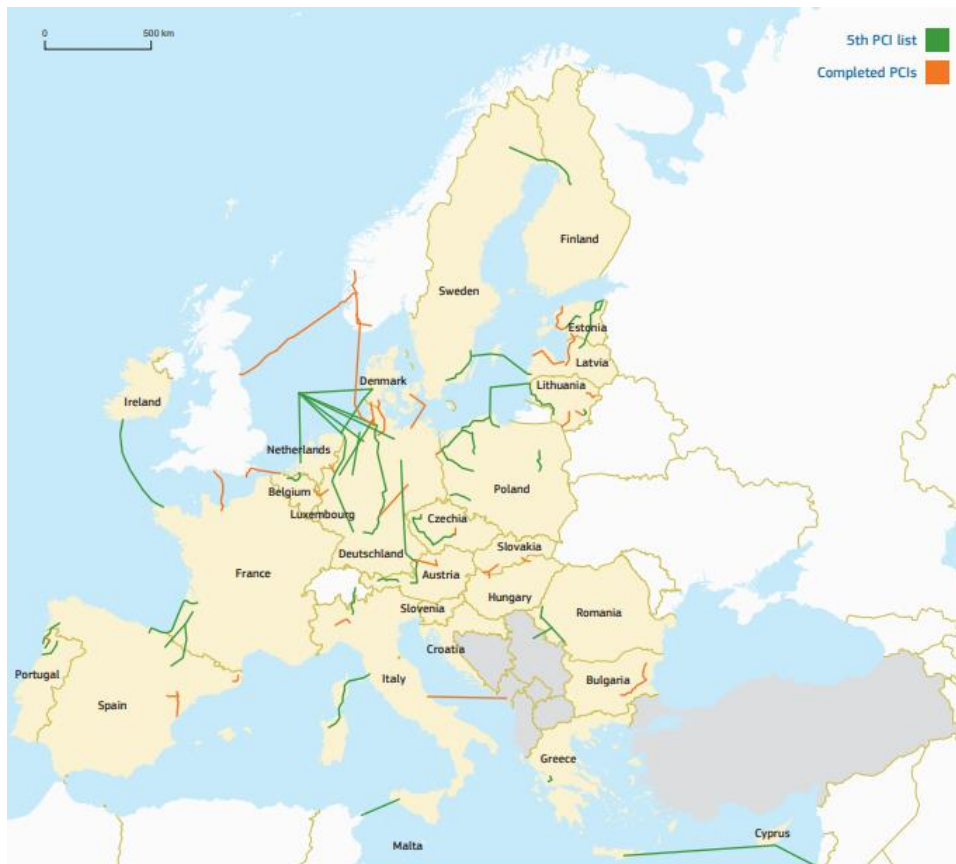
Magazynowanie energii odgrywa istotną rolę w zapewnieniu elastyczności i bezpieczeństwa dostaw w systemie energetycznym, ponieważ ułatwia włączanie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, wzmacnia sieć i pozwala opóźnić wykorzystanie energii do momentu, gdy jest ona najbardziej potrzebna. W ostatecznym rozrachunku magazynowanie energii zmniejsza udział elektrowni gazowych w systemie energetycznym.

Komisja będzie również zachęcać do szybkiego rozwoju kluczowych sieci przesyłowych morskiej energii wiatrowej i transgranicznej infrastruktury wodorowej.

Mapa europejskiej infrastruktury gazowej – PWZ i inne projekty wskazane w ramach REPowerEU, w tym korytarze wodorowe

Mapa europejskiej infrastruktury elektroenergetycznej

4.2. Krajowe reformy i inwestycje

Podczas gdy większość celów i założeń ma charakter europejski i wymaga ścisłej koordynacji, realizacja wielu działań należy do państw członkowskich i wymaga **ukierunkowanych reform i inwestycji**.

Plany odbudowy i zwiększania odporności (RRP) okazały się bardzo odpowiednie do realizacji pilnych priorytetów we wspólnych ramach UE, w oparciu o potrzeby państw członkowskich i z silnym ukierunkowaniem na wyniki. Już teraz są źródłem wielu ambitnych reform i inwestycji służących przeprowadzeniu dwojakiej transformacji. Kamienie milowe i wartości docelowe określone w tych planach są bardziej istotne niż kiedykolwiek.

Komisja zachęca państwa członkowskie, aby dodały do swoich obecnych RRP specjalny rozdział zawierający nowe działania mające na celu realizację celów REPowerEU w zakresie dywersyfikacji dostaw energii i zmniejszenia zależności od paliw kopalnych. W tym celu państwa członkowskie mogą uzyskać wsparcie techniczne w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego³². Inwestycje transgraniczne są niezbędne do wzmocnienia połączeń międzysystemowych i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii do jednolitego rynku. Oceniając rozdziały dotyczące RepowerEU, Komisja weźmie pod uwagę ich wkład w bezpieczeństwo dostaw dla całej Unii. W przygotowaniu nowych rozdziałów RRP pomocne będą **zalecenia dla poszczególnych krajów** z 2022 r. Wraz z niniejszym komunikatem

³² [Instrument Wsparcia Technicznego: zestawienia informacji dotyczące poszczególnych krajów z 2022 r. | Komisja Europejska \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/euipo/instrument-technical-support)

Komisja wydała dostosowane do potrzeb zalecenia dla wszystkich państw członkowskich dotyczące polityki energetycznej zgodnej z celami REPowerEU.

RRP powinny zapewniać komplementarność między działaniami finansowanymi z RRF a działaniami wspieranymi z innych funduszy krajowych lub unijnych. Przede wszystkim należy zwiększyć synergię między polityką spójności, a w szczególności Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskim Funduszem Społecznym+ (EFS+), drugim filarem wspólnej polityki rolnej (WPR), instrumentem „Łącząc Europę” (CEF) oraz rozdziałami RRP dotyczącymi REPowerEU. Na przykład w przypadku gazu dojrzałe projekty dotyczące sieci, magazynowania lub LNG, zlokalizowane w jednym państwie członkowskim, ale mające znaczenie europejskie, mogą zostać włączone do rozdziału dotyczącego REPowerEU związanego z RRF. W ramach RRP można również wspierać na przykład projekty infrastruktury energetycznej wybrane w grupach regionalnych TEN-E przez wzgląd na fakt, że są przedmiotem wspólnego zainteresowania, ponieważ łączą sieci energetyczne państw członkowskich, łączą regiony obecnie odizolowane od europejskich rynków energii, wzmacniają istniejące transgraniczne połączenia międzysystemowe, pomagają we włączaniu energii odnawialnej oraz przyczyniają się do realizacji celów w zakresie integracji rynku, konkurencyjności i bezpieczeństwa dostaw. Umożliwia to wykorzystanie środków CEF przeznaczonych na kwestie energetyczne do tworzenia połączeń międzysystemowych w ramach projektów w zakresie energii elektrycznej, morskiej energii wiatrowej, wodoru i innych projektów infrastrukturalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, których realizacja wymaga, zgodnie z polityką dotyczącą TEN-E, planowania transgranicznego i współpracy regionalnej.

RRP umożliwiają szybkie i skuteczne koncentrowanie wydatków na wstępie w przypadku inwestycji ukierunkowanych na zaspokojenie potrzeb związanych z REPowerEU, w połączeniu z towarzyszącymi reformami, aby zmaksymalizować ich wpływ. Rozdział dotyczący REPowerEU i fundusze polityki spójności mają wspólny cel, jakim jest wsparcie transformacji ekologicznej, co oznacza, że w ramach obu tych instrumentów można wspierać inwestycje sprzyjające zwiększeniu efektywności energetycznej i dalszemu rozwojowi odnawialnych źródeł energii. W celu zwiększenia synerгии między tymi instrumentami, państwa członkowskie mają możliwość planowania swoich inwestycji w okresie programowania w sposób skoordynowany, uwzględniając dostępne finansowanie i harmonogramy realizacji.

4.3. Finansowanie

Aby uruchomić środki na pokrycie krótkoterminowych potrzeb inwestycyjnych związanych z REPowerEU, Komisja proponuje ukierunkowaną i szybką zmianę rozporządzenia w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zmiana zakłada przydzielenie dodatkowych funduszy z licytacji ograniczonej liczby uprawnień w ramach systemu handlu emisjami („ETS”). Zaproponowano również, aby państwa członkowskie korzystały z większej swobody w zakresie przesunięcia środków przyznanych im zarówno na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (UE) 2021/1060, jak i rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR (UE) 2021/2115. Dotacje te oraz 225 mld EUR pożyczek w ramach RRF dadzą łączną kwotę prawie 300 mld EUR. Proponuje się, że jeśli państwa członkowskie obecnie do tego uprawnione nie wystąpią o część z pozostałych 225 mld EUR pożyczek w ramach RRF w ciągu 30 dni od wejścia w życie zmienionego

rozporządzenia w sprawie RRF, środki te zostaną udostępnione innym państwom członkowskim.

Państwa członkowskie będą miały możliwość przesunięcia do 12,5 % środków przydzielonych im w ramach polityki spójności do RRF poprzez dodanie możliwości przesunięcia 7,5 % na cele REPowerEU w oparciu o możliwe do wykazania potrzeby oraz pod warunkiem, że państwa członkowskie wykorzystają już dostępne możliwości przesunięcia wynoszące 5 %. Ta nowa możliwość przesunięcia pozwoli państwom członkowskim na uwzględnienie w swoich RRP nowych inwestycji i reform, które przyczynią się do szybkiego ograniczenia przywozu paliw kopalnych z Rosji. Taką możliwość przesunięcia uzasadnia pilność i charakter niektórych potrzebnych inwestycji.

Państwa członkowskie będą miały ponadto możliwość przesunięcia do 12,5 % środków przydzielonych im z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Przekazanie części środków wspólnej polityki rolnej za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przyspieszy realizację odpowiednich projektów, umożliwiając rolnikom otrzymanie wsparcia finansowego potrzebnego im do ograniczenia stosowania nawozów sztucznych i zwiększenia zrównoważonej produkcji biometanu lub wytwarzania energii odnawialnej.

Proces dobrowolnego przesuwania przez państwa członkowskie środków polityki spójności i środków WPR do rozdziałów planów odbudowy i zwiększania odporności dotyczących REPowerEU przygotowano w taki sposób, aby zagwarantować, że zostanie szybko przyjęty, i nie powinien opóźnić przyjmowania i realizacji planów i programów strategicznych.

Przede wszystkim ważne jest, aby podczas przygotowywania rozdziałów dotyczących REPowerEU państwa członkowskie przeprowadziły szerokie konsultacje, w szczególności z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi oraz zainteresowanymi stronami z sektora rolnego, aby zapewnić szerokie zaangażowanie, które będzie bardzo istotne dla skutecznej realizacji działań.

Fundusze **polityki spójności**, za pomocą których z powodzeniem wspiera się inwestycje związane z energią, będą nadal uzupełniać cele REPowerEU i Europejskiego Zielonego Ładu i przyczyniać się do ich osiągnięcia. Zgodnie z obecnymi WRF projekty dotyczące obniżania emisyjności i zielonej transformacji otrzymają w ramach polityki spójności wsparcie w wysokości do 100 mld EUR. Aby zapewnić szybką wypłatę środków, Komisja przedstawi elastyczny instrument, który pomoże państwom członkowskim uruchomić zasoby prywatne, i zamierza przyjąć do końca 2022 r. akt delegowany w celu przyspieszenia opracowywania projektów dotyczących efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz zwracania kosztów tych projektów za pomocą standardowych systemów zwrotu kosztów w ramach polityki spójności. Komisja będzie również współpracować z państwami członkowskimi w celu uczynienia z regionalnych i lokalnych agencji energetycznych pojedynczych punktów kontaktowych dla projektów energetycznych.

Do reform i inwestycji uwzględnionych w rozdziałach dotyczących REPowerEU pełne zastosowanie mają **zasady pomocy państwa**. Każde państwo członkowskie jest odpowiedzialne za zapewnienie zgodności takich działań z unijnymi zasadami pomocy państwa oraz za przestrzeganie obowiązujących procedur dotyczących pomocy państwa.

Ponieważ w tej bezprecedensowej sytuacji należy jak najszybciej zmniejszyć zależność od rosyjskich paliw kopalnych, Komisja poszuka możliwości ułatwienia kontroli pomocy państwa w przypadku działań w ramach REPowerEU, dbając jednocześnie o to, aby zakłócenia konkurencji były ograniczone. W szczególności Komisja zapewni wytyczne na temat przygotowywania działań zgodnie z zasadami pomocy państwa oraz będzie podejmować decyzje w trybie przyspieszonym po uzyskaniu kompletnych informacji. Komisja będzie również pomagać państwom członkowskim w przygotowywaniu działań, które mogą zostać zwolnione z obowiązku zgłoszenia na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych. Ponadto Komisja będzie stale dbać o to, aby tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa odpowiednio umożliwiały państwom członkowskim radzenie sobie ze skutkami obecnej sytuacji geopolitycznej, w tym w dziedzinie energii, oraz o to, aby ramy prawne w zakresie pomocy państwa były ogólnie zgodne ze swoim przeznaczeniem.

Instrument „Łącząc Europę” – Energia (CEF-E) będzie wykorzystywany do wspierania projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (PWZ), które nie zostały zrealizowane przez podmioty rynkowe lub nie zostały zrealizowane w inny sposób w terminach niezbędnych do osiągnięcia celów REPowerEU. Wraz z niniejszym komunikatem Komisja **ogłasza nowe zaproszenie do składania wniosków dotyczących projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (PWZ) w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Energia** o szacunkowym budżecie całkowitym wynoszącym około 800 mln EUR. Zwycięskie projekty zostaną wybrane w drugiej połowie 2022 r., aby można było wesprzeć najpilniejsze projekty infrastrukturalne potrzebne do realizacji priorytetów REPowerEU. Na początku 2023 r. Komisja ogłosi kolejne zaproszenie do składania wniosków dotyczące projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Energia, które mogą nie być gotowe na tegoroczne zaproszenie.

Państwa członkowskie mogą rozważyć wprowadzenie **środków podatkowych wspierających cele REPowerEU**, tak aby zachęcić do oszczędzania energii i zmniejszyć zużycie paliw kopalnych. Zachęca się państwa członkowskie do rozważenia wprowadzenia dodatkowych środków podatkowych, takich jak obniżki i zwolnienia z opodatkowania pojazdów zarówno w przypadku zakupu, jak i użytkowania pojazdów elektrycznych i wodorowych, odliczenia podatkowe związane z oszczędnością energii oraz do stopniowego wycofywania dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska. Oczekujący na rozpatrzenie wniosek Komisji dotyczący zmiany **dyrektywy w sprawie opodatkowania energii** przyczynia się do osiągnięcia celów REPowerEU poprzez wysyłanie sygnałów cenowych w celu zmniejszenia zużycia paliw kopalnych i oszczędzania energii, a Komisja wzywa państwa członkowskie do szybkiego osiągnięcia porozumienia.

Z **Programu InvestEU** uruchomione zostaną środki prywatne w celu wsparcia szerokiego zakresu inwestycji, które przyczynią się do osiągnięcia celów polityki REPowerEU dzięki uwspólnieniu ryzyka z partnerami wykonawczymi. Komisja będzie ściśle współpracować w ramach podejścia Drużyna Europy z grupą EBI, innymi partnerami wykonawczymi Programu InvestEU oraz państwami członkowskimi UE w celu przyspieszenia udzielania pożyczek, łączenia i przygotowywania produktów o charakterze doradczym na potrzeby odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i sieci elektrycznych.

Aby umożliwić pokrycie z **funduszu innowacyjnego** 100 % odpowiednich kosztów w przypadku przetargu konkurencyjnego, Parlament Europejski i Rada powinny szybko rozpatrzyć proponowaną zmianę dyrektywy w sprawie ETS dotyczącą funduszu innowacyjnego, aby Komisja mogła szybko przyjąć niezbędną zmianę aktu delegowanego ustanawiającego fundusz innowacyjny.

5. Wzmocnienie gotowości

Europa musi być gotowa i przygotowana na poważne zakłócenia w dostawach. Choć jest mało prawdopodobne, aby popyt na gaz nie został tego lata zaspokojony, istnieje ryzyko, że jeżeli w nadchodzących miesiącach nie zostaną podjęte dalsze działania, magazyny nie będą wystarczająco napełnione na następną zimę.

Poza szybkim przyjęciem rozporządzenia w sprawie magazynowania w celu rozpoczęcia tego lata uzupełniania stanu w magazynach, Komisja wzywa państwa członkowskie do:

- **wdrożenia z wyprzedzeniem komunikatu o oszczędności energii w UE.** Gaz zaoszczędzony w krótkim terminie można wykorzystać przede wszystkim do uzupełnienia podziemnych magazynów przed następną zimą;
- **zaktualizowania planów awaryjnych,** uwzględniając zalecenia zawarte w przeglądzie gotowości przeprowadzonym przez Komisję. W zaktualizowanych planach awaryjnych należy określić najważniejszych odbiorców, którzy odgrywają kluczową rolę w krytycznych łańcuchach dostaw w Unii;
- zwrócenia się do operatorów systemów przesyłowych o przyspieszenie prac technicznych, które mogą **zwiększyć możliwości odwrócenia przepływu z zachodu na wschód, do następnej zimy,** w tym w odniesieniu do wymogów technicznych dotyczących składu gazu;
- **zawarcia zaległych dwustronnych porozumień o solidarności między krajami sąsiadującymi.**

W istniejących unijnych ramach prawnych przewidziano już, że w przypadku skrajnego kryzysu państwa członkowskie mogą zwrócić się do sąsiednich państw członkowskich o zastosowanie **środków solidarnościowych**. Środki solidarnościowe mają być zastosowane **w ostateczności** w przypadku skrajnego niedoboru gazu, aby zapewnić dostawy do **gospodarstw domowych, systemów ciepłowniczych i podstawowych obiektów użytku publicznego** w danym kraju.

Komisja wyda wytyczne dotyczące kryteriów ustalania priorytetów w odniesieniu do **odbiorców nieobjętych ochroną,** w szczególności w przemyśle. Wytyczne te skupią się z jednej strony na określeniu krajowych i transgranicznych łańcuchów wartości o kluczowym i krytycznym znaczeniu, których zakłócenie mogłoby mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo, zaopatrzenie w żywność, zdrowie i ochronę na poziomie europejskim i światowym. Powinny również zawierać ocenę wpływu na konkurencyjność poszczególnych regionów. Komisja pomoże również w opracowaniu skoordynowanego **planu redukcji zapotrzebowania w UE** zawierającego zapobiegawcze dobrowolne środki ograniczające, które powinny być gotowe do uruchomienia przed wystąpieniem faktycznej sytuacji

kryzysowej. Plan ten obejmowałby dobrowolne środki rynkowe mające na celu ograniczenie zużycia energii przez przedsiębiorstwa, a tym samym zagwarantowanie pierwszeństwa dostaw dla odbiorców chronionych. Ponadto Komisja dokonuje przeglądu planów gotowości państw członkowskich na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej, aby zminimalizować wpływ potencjalnych zakłóceń w dostawach gazu na wytwarzanie energii elektrycznej.

Wnioski

Nadszedł czas, aby zmniejszyć strategiczne uzależnienie energetyczne Europy. REPowerEU przyczynia się do przyspieszenia dywersyfikacji i zwiększenia dostaw gazów odnawialnych, przewiduje koncentrację wysiłków na wstępie, jeżeli chodzi o oszczędności energii i elektryfikację, i może w jak najkrótszym możliwym czasie zapewnić ekwiwalent paliw kopalnych, które Europa obecnie importuje co roku z Rosji. Odbywa się to przy skoordynowanym planowaniu, we wspólnym interesie i w duchu silnej europejskiej solidarności.

Zmniejszenie uzależnienia energetycznego Europy jest pilne z dwóch powodów: kryzys klimatyczny, poważnie pogłębiony w wyniku agresji Rosji na Ukrainę, oraz uzależnienie UE od paliw kopalnych, które Rosja wykorzystuje jako broń gospodarczą i polityczną.

Transformacja ekologiczna europejskiego systemu energetycznego pobudzi wzrost gospodarczy, umocni pozycję Europy jako lidera przemysłu oraz skieruje Europę na ścieżkę prowadzącą do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

Komisja Europejska wzywa przywódców, państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne, a także wszystkich obywateli i przedsiębiorstwa do zmniejszenia uzależnienia energetycznego Europy od Rosji poprzez realizację planu REPowerEU.